

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 „ — „
Negyedévre . . . 2 „ 50 „
Egy óra . . . — „ 85 „
Egyes szám ára 4 kr.

Kiadóhivatal:

PÉCSÉTT. Mária-u. 1. sz.
a kir. ítélőtábla épületével szemben,
ahová az előfizetések és a lap átküldésére vonatkozó föl-
szólalások intézendők.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Szerkesztői iroda:

PÉCSÉTT, Mária-utca 1. sz.
a kir. tábla átellenében.
ahová a lap szellemi részét
illető minden közlemény
intézendő.

Kéziratot vissza nem adunk.

Működésüket

a kiadóhivatal veszi föl

Eszmezavar.

Pécs, 1896. szeptember hó 28.

(*) Oly nagy a zűrzavar magyar nemzeti politikánk és föladataink tekintetében, a közvélemény egy tekintélyes része annyira meg van már tévesztve a sok tarka-barka pártprogramtól, hogy azt sem tudja már, mi hát az a „nemzeti“ politika? Legujabban Apponyi Albert gróf és legeslegujabban Kovács Albert hirdet „nemzeti“ politikát, melyhez a kommentárt a nemzeti párti „Budapesti Hirlap“ szolgáltatta.

Nos hát, ugy a pártvezér, mint a dárdása által hirdetett politika épp annyira nemzeti, mint a kormánypárté; mert a 67-iki közjogi alap egyenesen kizárja a magyar nemzeti politikát. Magyarozhatják a részünkről különben igen tisztelt nemzeti párti vezérférfiak szóval és írásban ezt a nagyon is magas politikát, azért a valóságban még sem lesz az soha sem nemzeti politika.

Mert az igazi nemzeti politika első sorban önállást kíván, mely nélkül a legjobb szándéku államférfiu törekvése is zátonyra kerül. Hiszen maga a közösség kizárja minden nemzeti politika követhetőségét. A külügyek terén például semmiféle érdekünkben való politikát nem követhetünk, mert külügyminiszterünk Bécsben

szókelve, az ottani politikai irányadó körök felfogásának hódol, ami bizony nem mindenben egyezik a magyar közvélemény álláspontjával. A hadügyek terén ugyancsak vékony kívánat egy tisztképző akadémiának Magyarországon való felállítása, s még ha föl is állítatik, a tannyelv német lesz, miként ezt az osztrák hadügyminiszter a delegációban többször jelezte is.

A hadsereg nyelve teljesen német s ennek folytán valódi germanizálási közeg. Ugyan hogy is hatolhasson oda be a mi állami nyelvünk, míg a közösügyes rendszer fennáll. Ezt magyarázzák meg Apponyi és Kovács Albert, ha tudják. Külképviseletünk minden porcikájában teljesen német, ami döntő befolyással van arra, hogy magyar állami egységünket ki ne fejthessük. Hisz nekünk csak kérni szabad hatalmas gyámkodónktól, Ausztriától; önálló ország pedig parancsol, vagy legalább is követel.

Igenis, eltekintve minden pártállástól, kimondható, hogy a közösügyes rendszer mellett soha sem fog a magyar állam konszolidálódni. Egyrésztől akadályozza ezt a hadsereg, lévén a német nyelvnek a leg-hathatósabb terjesztője. Másrésztől utunkban áll az ugynevezett hagyományos bécsi politika, mely maig is annak az elméletnek hódol, amit a „Verwinkungs-Theorie“ követői állítottak föl: hogy a magyar elem

folyton sakkban tartandó nemzetiségei által. Ezért nem tudunk se horvátokkal, se az oláhokkal istenigazában elbánni.

Hisz csak rövid ideje annak, mily szégyenletes szerepet vitt Magyarország kormányelnöke a zágrábi királylátogatás alatt, kezei mennyire meg voltak kötve a bécsi udvar katonai-politikai befolyása szálaival . . .

Az oláhokkal azért nem járhatunk el kellő erélyességgel, mivel a szerencsétlen nemzetiségi törvényt — mely egyik legnagyobb akadálya az ország konszolidálásának — nemcsak szigorúan fentartatni kívánják Bécsben, hanem azt még szélesebb alapra akarják fektetni.

Majd meglátják a birkatürelmű magyarok — biztosak lehetünk benne — hogy királyunk bukaresti útja a hazai oláhok számára fog gyümölcsöket teremni. A magyar nemzet konszolidálási érdeke föl fog áldoztatni az oláhok sovinizmusának. Romániának a hármasszövetséghez való csatlakozása díjjául az ő foederatív kívánalmaik részben teljesítettetni fognak. Hisz már annyira megy a mi nyomoruságunk, hogy a magyar gör. kath. püspökség azért nem állitható föl, mert külügyminiszterünk ellenzi azt „politikai“ szempontból.

Anyagi tekintetben sem tehetünk jobb helyzetre szert, mert még törvény-

A „Pécsi Figyelő“ tárcája.

A Zseni.

Utcánkban a lakásommal szemben egy tisztára meszelt fehér házban lakik az „öreg-ur.“ Kevesen tudhatják azt a nevet, amire a pap keresztelte, mert mindenki úgy hívja csak: „öreg ur.“

Vasárnap délutánonkint, mikor az embernek sok fecsegni való ideje van, gyakran találkozunk a kapu előtti kőpadon. Csak úgy látásból ismerjük egymást. A szokásos udvarias bemutatást nem tartjuk szükségesnek és úgy tituláljuk egymást, hogy: szomszéd ur! Az öreg ur selyem simléderes sapkát visel, amely tele van zsirfoltokkal, porral és ráragadt pihével. — Rendesen bőrszivar szopogat, avas meggyfa szipkából, szürke köpenyét visel és meg van a regényekből jóságosan pislogató tekintete s apró szürke szemei mindig azt fürkészik, hogy mennyire érdeklődik az ember az iránt, amit ő beszél. Sokat szeret beszélni és sokat ad arra, aki hallgatja. — Bennem emberére talált. Ugy hallgatok, mint a hal. Mikor valamit mondani akar, mindig így kezdi:

— De előbb gyujtsunk rá!

Én papírszivarokat csavarok, — ő levágja a bőrszivar végét, kifújja az összecsavart dohánylevelek közül a port, aztán

végignyálazza az egész szivart és szájába fogva várja, hogy gyufát tartsak a végéhez.

A következő pillanatban az első szipantások élvezetes füstje kóvályog felettünk. Jól tudom, hogy az öreg ur különös elbeszélésbe akar kezdeni, mert csendesesen sóhajt s idegesen veri le a szivar hamvát.

— Ön nem ismerte Pétert, ugy-e?

Csak rázom a fejem, ami annyit tesz, — hogy nem.

— Szegény Péter. Boldogult testvérem egyetlen fia volt. Apja régen meghalt, aztán meghalt az anyja is. Pétert a lelkemre is kötötte nagyon. Vigyáztam is rá, mint a szemem világára, de hiába. Most már Péter sincs. Pedig milyen fiu, milyen derék fiu volt az a Péter. Elülhetett ő tőle a világ összes könyve, mert abba ő sohase nézett bele. Mennyit tudott az a Péter, hanem uram nem tanult az egy betűt se!

Ugy nézek az öreg urra, mintha nem érteném.

— Kérem, szomszéd ur — látott ön valaha szorgalmas zsenit? — Ugy-e nem? Látta ön valaha, hogy a zseni tanuljon? Ugy-e nem?

Csendesen integettem.

Milyen fiu volt az a Péter! Haja mindig kuszált volt; a cipője sarka elkopott, kabátjáról hiányzottak a gombok és nyakra-valót soha sem viselt. Pedig milyen jó izlésű volt annak a Péternek!

A kezemmel csendes mozdulatot teszek.

— Hát azt hiszi ön, hogy a zseni olyan, mint a kit cukorskatulyából huznak ki?

Hallgatok.

Péternek párját uram nem láttam. — Szobájában semmi sem állott a maga helyén, ha egy nap tiszter takarítottam, tisenegyedízeser is szesz-vissza, volt bápyva minden. A könyveit az ágy alatt tartotta, a cipőjét a könyves szekrénybe csukta, a botját a ruhafogasra akasztotta és a kabátját a szögletbe lökte. Pedig látja, mikor az én asobámba vetődött nagy ritkán, még az is feltűnt neki, ha a függöny ráncai nem voltak teljesen rendben.

Tekintetem fölemelve, — nézem az öreg urat.

— Tessék elhinni, hogy a világ mindenik zsenije rendetlen, látott ön valaha olyan zsenit, a mely hozzá volna szokva a rendhez és a melyik fáradságot venne magának, hogy ott, a hol jár, ahol csinál valamit, lehetőleg rendet tartson. Ilyen uram nincs és Péterről sem lehetett várni.

Szegény Péter, szegény jó Péter, mennyire ismerte a rendet, mennyire szerette a tisztaságot . . . hanem azért megtörtént, hogy napokig nem láttam és ha kérdésöködtem utána, ez és az azt beszélte, hogy itt, meg ott látták. Egyik azt mondta, hogy egész éjjel dőzsölt a kocsmában, a másik fényes nappal látta, hogy részegeen tántorgott az utcán, hogy rossz hírű helyeken megfordult

adta jogainkkal sem merünk élni, nehogy Bécsben megharagudjanak... Azért mind önmagát ámitja, aki hiszi, hogy Deák Ferenc kiegyezése alapján nemzeti politikát lehetséges legyen itt valaha követni... Nem lehetséges, mivel a dualisztikus kormányforma szálai mind Bécsben futnak össze...

Ime, maga Apponyi sem meri az önálló hadsereget követelni, holott a kiegyezési törvényben is világosan benne van a „magyar hadsereg” elnevezés. De hát, ismételjük, ezt még Apponyi sem meri követelni, nehogy ő és pártja teljesen kormányképtelenné válják oda fenn. Valamint az önálló vámterületet és bankot sem követeli határozottan, mert attól tart, hogy ily kívánattal szintén zsákutcába jutna az udvarral szemben.

Szóval Apponyi sem csinálhat nemzeti politikát, s hogy mennyire igaz ez állítás, bizonyítja: hogy bár a nemes gróf lehetőleg a minimumra szállította alá közjogi követeléseit, azokat sem képes kivinni s már ezek miatt sem képes kormányra jutni! Ne beszéljen se Apponyi, se Kovács Albert, sem bármely más 67-es párt nemzeti politikáról, mert náluk ez csak tartalom nélkül való üres szóvirág, jóakaratu ámitás és szolid hazugság. Igazi nemzeti politika csak a függetlenségi-párt programjában van s épp azért jó magyar hazafinak csak ezt a pártot lenne szabad szavazatával támogatnia...

A millenniumi bányászati kongresszus tagjai Pécsen.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1896. szept. 28.

Ha szójátékok faragásában utaznánk, azzal kezdenők, hogy a bányászati kongresszus tagjai, mikor tervbe vették, hogy lejön-

pénzét szeretőkre költi. És ráfogták a végén azt is, hogy Péter elzúllt. Hazugság! Péter azért nem zúllt el...

Ugy tetszik, hogy valami csodálkozás-féle jön a számra, de az öreg ur megelőz.

— Nincs ezen semmi csodálni való. — Együtt jár az ilyesmi a zseniállással. Tudtam, hogy annak meg kell történnie s azért amikor pénz kellett neki, mindig adtam. Pénzem hál' Isten volt, hanem azért Péter mégis gyakran belekerült az uzsorások hálójába. Kiszabadítottam, mert meg voltam győződve, hogy zseniknek jellemző tulajdonuk az, hogy örökös pénzzavarban legyenek...

Ismét szólni akarok.

— Oh, ne higye, hogy én nem kísérlettem meg mérsékelni, családunknak ő az egyetlen férfi tagja, ha ő meghal, vele meghalunk mindnyájan. Mondtam, hogy ő benne volt minden reménye az édes apjának, mondtam, hogy édes anyja csókjával altatta, hogy azok sirva nézik a csillagok közül, ha szeretett fiuk veszélybe rohan, de hát látott ön valaha oly zsenit, amelyik ne lett volna könnyelmű? Tudtam, hogy Péter is abba a hibába esett. De hát zsenit, uram, könnyelműség nélkül nem lehet képzelni.

Az öreg ur néhány percig hallgat. A mély csendben hallom, a mint keble zihál és szinte nehézkessé válik a lélekzete. Aztán felém fordul:

— Látja, mindjárt bevégezem, de mikor ennek a dolgnak a vége eszembe jut, egy kissé elszorul a szívem. No mondom már.

nek Pécsre, bajosan hangostatták a „jó szerencsét!” — mert éppen nem volt szerencsénk a jó időhöz. De hát a napi események krónikásának se tere, se ideje nincs, hogy szójátékokat faragjon s csak az események szigorú elsorolására szorítkozhatik, nehogy szubjektivitással vádolják. Így hát, bármennyire is bossusak vagyunk a rossz, nagyon rossz időre, mely vendégeink érkezése alkalmára fejünk fölé érkezett, még csak az időn se tölthetjük ki bossuságunkat másképp, mintha szigorú objektivitással megkísérleljük lefesteni, hogy milyen csunya, milyen esős, milyen szeles, milyen hideg, egysszóval milyen alkalmatlan volt.

A vendégek fogadtatását és elszállásolását intéző bisottság tevékeny és ügybusgó titkársa, Reeh György rendőrkapitány, mikor szombaton beszámolt magának, hogy minden rendben van, jöhetnek a vendégek; itt olyan szives vendégszeretetre, fényes fogadtatásra akadnak, a melyre sokáig vissza fognak emlékezni: akkor egyszerre megeredtek az ég csatornái s a legborongósabb, hideg őszi napok egyike köszöntött be. És sajnálattal sejtette mindenki, hogy ha a rossz idő állandó marad, hát a kirándulási kedv sokakat elhagy s nem az előre bejelentett 70, de még a végleg megállapított 57 kiránduló száma is le fog apadni. A bányászati kongresszusról szombaton este hazaérkezett Wiesner Rajmár bányáigazgató sem hozott reményt; ő is csak annyit jelenthetett, hogy mert a fővárosban is hasonló rossz idő van, a kirándulók száma alaposan lepad.

És bizony nem változott meg az idő. Egész vasárnap ködös, borongós volt az ég s ha nem is zuhogott, de apró szemekben szitálva permetezett az eső és hideg, csipős szél fujt egész nap. S megjött az este az ő sötétségével, a mit csak gyengén birt eloszlalni a gázlámpák világossága. Pedig hiszen holdvilágos esténk lett volna különben és milyen szépen sikerült volna vendégeink bevonulása a holdvilágos derült estén, míg így az esős, szeles, hideg ködben, sötétségben csak a felhuzott tetővel robogó fiakkereknek a sárban való csattogása hallatszott s a gázlámpák halvány fénye szolgált egyetlen stafászul a bevonuláshoz.

Pedig minden készen volt a minél im-

— Egyszer — épen ilyen este volt — három napig nem láttam Pétert. Késébeesve vártam és ime egyszerre betoppan az udvarra. Tántorgott, mámoros volt és igen rosszkedvűnek látszott. Örömmel léptem mellé, megfogtam hideg kezeit — megcsó koltam halvány arcát, rendbe hoztam szakadozott ruháját, cirógattam rendtelen szőke haját és mondtam neki: Péter, kedves, szí vem Péterem, próbáld meg az élet jobbik felét, erre ő dühbe jött és...

Az öreg ur szemei megtelnek könnyel s hangja szinte elcsuklik.

— És ő erre engem gorombán félre lök, aztán mellém lépve arcul ütött... A szemem világa elveszett, erőm elhagyott és nem az ütéstől, hanem szívem fájdalmától eszméletlenül rogytam össze. Mikor ismét magamhoz tértem — Péter térdepelt mellettem, rám hajolt, megcsókolt és annyi fájdalommal nézett rám.

Szemeimmel, kezeimmel intettem neki, hogy megbocsátok, de szólni nem bírtam.

Péter nem értett meg. Azt hitte haragszom. Aztán megindult, könnyes szemekkel visszanézett a kapuból — és eltűnt örökre. Ne kérdeje, uram, hogy hova lett. Szívem Péterem, szívem jó Péterem! Hogy ne bocsátottam volna meg neki, hiszen tudja ön, hogy minden zseni indulatos...

Jóságos szürke szemeit egy kék zseb-kendővel hosszasan törülgette az öreg ur.

Sebesi Samu.

pozásabb fogadtatáshoz. A pályaudvar előtti teret ellepték a vendégek beszállítására ki-rendelt magánfogatok; mindegyik kocsiának karján fehér szalagon a szám volt, melyről megtudható volt, hogy kit és hova visz be. Este 7 órakor már javában vonultak fel a fogatok és Selényi Antal rendőrbiztos négy rendőrrel rendezte, állította fel őket. A pályaudvaron pedig ekkor már ott voltak Majorossy Imre főjegyző, Wiesner Rajmár bányáigazgató, Vaszary Gyula rendőrfőkapitány és a Dunagőzhajós Társaság tisztikara teljes számmal. Majd egymásután ro-bogtak fel a fogatok, egy-egy szivesen látó házigazdáját hozva a várt vendégeknek, a kik kijöttek a fogadtatásra. És fél nyolcra már előkelő szép kis közönség gyűlt egybe a perronon s várt érdeklődéssel a vonat meg-érkezésére, a mely azonban késett vagy 10 percet, úgy hogy 7 óra 50 perckor ro-bogott be az állomásra.

A vonat közepéről léptek le friss, ru-ganyos léptekkel, jól beburkolva felöltödkbe, a bányász-kongresszus jelvényével gomblyu-kukban, az érkező vendégek, szám szerint huszonegyen, kiket Majorossy főjegyző magyar, Wiesner Rajmár bányáigazgató német nyelven üdvözölt. Hangos éljen követte az üdvözléseket s a vendégeket karon fogva vezették be a szives házigazdák a váróte-rembe s onnan ki az előálló kocsikhoz, me-lyekbe a mindenütt jelenlevő Reeh György rendőrkapitány segítette be a vendégeket, utasítást adva a kocsisnak, hová hajtson s kész figyelemmel állva jót a vendégek pod-gyászáért és egyebekért. Nyolc órai harang-szókor már befelé röpitették a fogatok ven-dégeinket, kit-kit a szállására, hol azok az ut porát — igazabban sarát — lerázva, a Nemzeti Kaszinóba siettek az ismerkedési estélyre.

Kilenc óra felé aztán gyülekezni kezd-tek a „Nemzeti Kaszinó” nagytermében a vendégek az ismerkedési estélyre. Városunk notabilitásai, élükön Kardos Kálmán főis-pánnal, fogadták őket s együtt volt Wies-ner Rajmár bányáigazgató vezetése alatt a Dunagőzhajós Társaság egész tisztikara. A zenekar a bányász-himnuszot zendítette rá, mikor a vendégek együtt voltak s majd a Rákóczi hangjai mellett a társaság bejárta a Kaszinó termeit. A huszonegy vendég csak-hamar egész otthonosan érezte magát a szives vendéglátók körében és a kölcsönös bemutat-kozások után csakhamar a legélénkebb tár-salgás vette kezdetét. A 21 vendég névsora a következő:

dr. Wahle György, állami bányáigaz-gató, Freibergből;

Müller Ottó H. főmérnök, Buda-pestről;

Raischer Károly, igazgató, Biele-feldből;

Kolbe N., bányáigazgató, Kattowitz-ből;

Rücker Antal, főbányatanácsos, Bécs-ből;

Mayer János, bányatanácsos, Märisch-Ostrauból;

Hirsch Miksa, gyártulajdonos, Schlan-ból, Csehországból;

Poppe János, főmérnök, Polnisch-Osstrauból;

Déry Károly, bányafőfelügyelő, Bu-dapestről;

Stepan Miksa, főmérnök, Akna-Suga-tagról;

Schröter J., kohóigazgató, Boha-relláról;

Stache G. bányatulajdonos, Bécsből;

Nickl János, kir. mérnök, Abrud-bányáról;

Farkas János, kir. főmérnök, Baglyas-aljáról;

Klome Ágost, gyártulajdonos, Dort-mundból;

Rudolf Antal, igazgató, Brennbergből;
Neuhold János, igazgató, Lajta-
Ujfaluból;

Singer Bálint, főmérnök, Nagy-
Mányok.

Latinák Gyula, műhelyfőnök, Buda-
pestről.

Halmay Albin, főmérnök, Ózdról;
Kubiás I., igazgató, Baglyasal-
járól;

A társaság az ismerkedés után lement az étterembe s ott megvacsorászván, kedélyesen töltötték az időt egész 11 óráig, mikor a vendégek szállásaikra hajtattak, hogy az ut fáradalmait kipihenve, a mai napra erőt gyűjtsenek.

A kirándulás.

Ma reggelre mégis megemberelte magát az idő s ha nem is derült ki, de legalább elállt az eső és nem fujt a tegnapi csipős, őszi szél.

Vendégeink reggel az Otthonban és a Bedő kávéházban adtak egymásnak találkozó s megreggelizvén, kocsikon kihajtottak a vasuti pályaházhoz, hová csakhamar kivonult a Dunagőzhajós Társaság Mária-utcai palotájából — melynek homlokzatára a vendégek üdvözlésére felvonták a magyar címerrel ellátott nemzeti lobogót — a kísértől és kalauzálásra szolgáló tisztikar is Wiesner Rajmár bányagazgatóval az élén.

Nyolc óra után aztán kirobogott vendégeinkkel a vonat a pályaudvarról Üszög felé, hogy onnan az első kirándulási állomásra, Szabolcsbányára röpitse őket. A város képviselőjében Kardos Kálmán főispán, Majorossy Imre főjegyző, Vaszary Gyula főkapitány és Reeh György rendőrkapitány a déli vonattal mentek ki a vendégek után egyenesen Bányatelepre, hogy ott velők találkozzanak.

Reggel 8 óra 2 perckor indult el a pécsi állomásról a négy első osztályú kocsi-ból álló különvonat a vendégekkel, kiket az üszögfi állomáson, mely izlésesen fel volt diszitve s nemzeti lobogókkal ékesítve, a kintlevő nép lelkesen megéljenzett. Üszögről öt percnyi tartózkodás után tovább robogott a vonat Szabolcsbányára, hol a feldiszitett állomási épület előtt mozsárlövészek üdvözltek az érkező vendégeket. Itt leszállván, a vendégek mintegy 400 méternyire a vasuti vágányok mellett haladtak s így értek el a kirándulás első állomásához, a György-akna elé. Itt megnézték az osztó készülékeket, az épületeket, a salakhányó gépeket, a kocsikat és a csilléket s a 80 lóerőre dolgozó kiemelő gépezetet. Nyomban aztán nagyobb mennyiségű izzó kőszent emeltek fel az aknából s azt, ott a vendégek szeme előtt oltították el. Majd a mosótelepre mentek s ott általános elismerés közt nézték meg Wiesner Rajmár bányagazgató találmányát, a mosókészüléket, mely a salaktól elválasztja a kőszent. Itt körülbelül egy negyed óráig tartózkodtak s aztán a társaság összes hivatalos épülethez villanyvilágítással ellátó villanygépeket tekintették meg. Majd átmentek a Zsigmond-aknához s annak elhagyott részét is bejárták.

Ezután villásreggelire gyűltek össze, melyre Nick pécsi pilseni sörödéje és csomage-üzletéből szállították ki a menüben foglalt izletes kaviárt, pisztrángot, sonkát, borsos ludmáját és pilseni sört s a kitűnő borokat és finom szivarokat.

A villásreggeli után ismét felült a társaság a vonatra és Bányatelepre ment.

A bányatelepi állomáson nagy közönség várta az érkező társaságot. Az állomási épület fel volt lobogóva s taracklövészek hangzottak a vonat berobogásakor. A vendégek üdvözlésére megjelent Luc István, bányatelepi rendőrkapitány is. A társaság először is András-aknához ment s itt megnézték a bricket- osztályozást, a szurokver-

meket, műhelyeket és az üzem folytatására használt összes felszerelési gépeket és eszközöket.

A látottak általában úgy, mint részleteikben nagy hatással voltak a vendégekre, kik nem győsték eléggé emlegetni a kirándulás hasznos és tanulságos voltát s mindennütt a legnagyobb elismeréssel voltak a társaság üzemberendezése és felszerelési iránt.

A bankettet — mely a Gebhardt-főle, az „Eseréves gesztenyefá”-hoz címzett vendéglő üveges nagy termében tartatott, három órától négyre halasztották s az időt eltöltendő, a társaság csoportokra oszolva, bejárta a bányászok lakóhelyeit, majd pedig az aknákat tekintették meg és le is szálltak oda.

A bankettre ismét összegyűltek mindnyájan, a mikorra már Kardos főispán, Majorossy főjegyző, Vaszary főkapitány és Reeh György rendőrkapitány is kiérkeztek. A bankett menüje a következő volt:

Ragou-leves
Tüzdelt vesepecsenye körözve
Almás és turós pita
Őz és nyúl
Pulyka, réce és liba
Vegyes-sütemény
Gyümölcs
Sajtok
Pilseni sör
Pécsi asztali fehér
Villányi vörös, 1888-diki
Rizling
Szilvási
Pezgő.

A társaság a kirándulás fáradalmait a fehér asztalok körül pihenvén ki, a hangulat mégis lelkes volt kezdetben is s még lelkesebb lett később, mikor a tósztok árja megindult.

Ebben a lelkes hangulatban fogja érni bizonyára az este is vendégeinket, kik a különvonaton este 10 óra 40 perckor jönnek vissza Pécsre, eltelve a kellemesen és tanulságosan eltöltött nap emlékeivel.

H i r e k.

Pécs, 1896. szeptember hó 28.

Szeptember végén.

Fujdogál a sikon szeptemberi szellő,
Sárgul a levél már, hervad a virág.
Ráborul az égre egy egy szürke felhő
S elfogja a napnak enyhe sugarát.
A rét selyem pázsitját megeste a harmat,
Beteg a természet, fázik, haldokol;
Bokrok pusztá alján madár dala hallgat,
Megüli a tájat sűrű ködgomoly.

Odavan a tavasz száz öröme bája:

Az ibolyaillat, virágfakadás,
S minden, a mi üdvöt nyujthatott a nyárba,
Zöld erdők zugása, holdas éjszakák.
Nem kelepel gólya árva fészke szélén,
Az eresz fecskéje távol csicsereg;
Uj tavasz vár rájuk egy szebb hon vidékén
S mosolyog elébük boldog kikelet.

Boldog kikelet, hajh, nincsen benned részünk . . .

Visszavarázsolnánk édes örömet
Elmult szép tavasz, mert akármerre nézünk,
Pusztulás lett urrá völgy, liget felett.
Halál lehellete átfuvaltott rajta
És előtte minden porba, romba hullt.
Egy zokszót se ejtsen az embernek ajka, —
S benne mit szeretél, feledni tanuld!

Mert hiába mondod, hogy lesz tavasz újra,
Megjön majd a fecske, gólya visszatér.
Ime a hervadás nyilván a tanuja,
Meghalt az örökre, a mi már nem él.

Nyit a róssa ismét, lombja nő a fáknek, —
De nem az a lomb ez s nem az a virág,
Mely kösött most sengett ajka csalogányak
S mely vén tölgy tövéből mosolyga reád.

Minden, mit érestél viruó tavasszal
S forró nyár szakában, elmult, messze szállt,
Óh egy édes emlék, ugy osábit, marasztal . . .
Mintha látnád újra ast a gerlepárt,
Mely édes szavával szeretni tanított;
Mintha fenn a légben a kőssali sas
Ujból ott kerengne s mikor nem gyanitod,
Fejedre vakmerőn, vijongva lecsap . . .

Elhamvad a tűznek pirosuló parázsa,
Felemészt az élet izmot és erőt,
Elvegyül mindegyik a földnek porába;
Ugyane sora éri szived' és velőd'
S mi tán fennmaradna, szelek szórják szőlyel
Az északi sarkra vagy az oceaumba . . .
A mi elmult egyszer, hogy támadna még fel,
Hogyan jönne vissza újra e világra?

Fujdogál a sikon szeptemberi szellő,
Sárgul a levél már, hervad a virág . . .
Homlokom árnyazza komor, sötét felhő
S arcomról letörli a kedv himporát.
Alig viselhetem a nehéz fájdalmat,
Mit a mulandóság keblemre von . . .
Bokrok pusztá alján madár dala hallgat,
Megüli a tájat sűrű ködgomoly.

Lantos.

Naptrend 1896. szeptember 29-én.

Naptár: kedd, szept. 29. — Róm. kath.: Szent Mihály arkangyal. — Prot.: Mihály. — Görögkel. (szept. 17.) Zsófia. — Zsidó: Schem. aser. — Nap két 5 óra 42 perckor; nyugszik 5 óra 25 perckor. — Hold két este 9 óra 12 perckor; nyugszik délután 1 óra 26 perckor.

Időjárás: hőmérséklet 13 Celsius fok meleg; légnyomás 749. — Kilátás a központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változó felhőzet, jelentékeny csapadék nélkül enyhe idő várható.

— (Magyarország nagyasszonyának ünnepe.) A pécsi plébániák már megkapták a hercegprimásnak az október 11-iki, Magyarország nagyasszonya tiszteletére rendelt ünnepről szóló körlevelét. Október 10-én, az ünnep előtt való napon az esti harangszó után minden templomban fél óráig zúgnak a harangok az ünnep beköszöntését jelteve. Október 11-ére az elrendelt ünnepi istentisztelet előtt, vagy után, mindenütt alkalmi prédikációt mondanak a nap jelentőségéről.

— (Felgyógyulva.) Az emlékezetes július 30-diki löporrobbanás főhőse, a felrobbant kereskedés tulajdosa, Kőszl János tegnap, vasárnap, elhagyta a városi kórházat, hová a katasztrófa napján félholtan került s hol 58 napig ápolták, míg vissza tudták adni az életnek. Óriási kínokon kellett átmennie a vasidegzetű embernek, a ki életben maradását is egyedül vasidegzetének köszönheti, az orvosi tudomány ügyességén kívül.

— (Pécsi iparos készítménye Bécsben.) Fehérvári Sándor, szigetországi bádógosmester, a helybeli közhadsergbeli laktanyák részére új szerkesztű vasaparátussal ellátott mosókészüléket állított össze, mely igen célszerű s anynyira megnyerte az intőző körök figyelmét, hogy a mester részére azok egy elismerő okmányt állítottak ki. Fehérvári most a készüléket felküldi Bécsbe, a közös hadügyminisiteriumhoz, hogy ott is bírálat alá vegyék és ha

célszerűnek bizonyul nagyobb mennyiségben fogja azt a laktanyák részére szállítani.

— **(Hasátlan törpe leány.)** Tegnap délelőtt a vasuti állomáson nagy feltűnést keltett egy idegen, törpe leányszó. Bár testrészei, keze, lába s feje semmi abnormalitást nem mutatnak fel, mégis az egész leány nem nagyobb 160 cmtrnél, súlya pedig nincs több, mint 20 kilogramm. Neve Ha a s Karolin, de egyébről, se hozzátartozóiról, se illetőségi helyéről nem tudott felvilágosítást adni, mikor nem tudván, hová menjen, a rendőrség segítségéhez folyamodott. A hasátlan törpe leányt P a t s Hermin fényképész fogadta magához, míg illetőségi helyét és hozzátartozóit a rendőrség kipuhatólja.

— **(Rendjelviselési engedély.)** Ő felsége a király megengedte, hogy Feil h a u e r Ignác, pécsi lakos, magy. kir. posta- és táviratnancsós a bolgár Sándor-rend IV. osztályu jelvényét elfogadhassa és viselhesse.

— **(Népgyűlés a Tornacsarnokban.)** Tegnap ismét visszhangosták a városi Tornacsarnok csucsives sarkai a nemzetközi szocialisták ugynevezett elveit, melyeknek prédikálására a helybeli pártvezetőség mostanában mindig a lehető legalkalmasabb időt választja, a mikor zuhog az eső, fúj a szél és nem igen kellemes még csak kimozdulni is az utcára. Legalább az időre vethetünk: gondolják az előrelátó agitátorok, ha a gyűlés fiaskót mondana s a nép helyett a Tornacsarnok falainak kellene szónokolnunk. A tegnapi népgyűlésre is a lehető legrosszabb idő járt s bizony, mikor délelőtt negyed tíz órakor a hatóság képviselőjében Re e h György rendőrkapitány és K o v á t s Antal rendőrbiztos megjelentek, a gyűlés egybehívói még félórai türelemre kérték a hatóság képviselőjét, mert a csekély számú hallgatóság előtt nem tartották célszerűnek a beszédek megkezdését. Egyelőre tehát megválasztották a gyűlés vezetésére elnökül S z a b ó Józsefet, jegyzőül pedig C h r i s t Pétert s ekkor félóráig vártak az elvtársakra. Azok meglehetősen számban össze is verődtek háromnegyed 10 órára, a mikor is az elnök átadta a szót az első szónoknak. B o k á n y i Dezső, budapesti vendég volt a szónok, aki a napirendhez: „Magyarország gazdasági és politikai viszonyaihoz“ volt hosszászóló.

És most, bárhogyan is fogadják a szocialista korifeusok, ismét meg kell őket dicsegrünk. Megfogadták a tanácsunkat s a legutóbbi népgyűlés vendége, P o ó r Árpád után, a mostanira ismét egy budapesti vendéget hoztak le. S igaz ugyan, hogy a budapesti vendég most ismét elbesszélte előlük az időt, mert kerek két óra hosszáig „szónokolt“, de legalább megvan az a hasznuk a szocialistáknak, hogy most ismét — nem figurázunk ki őket. Hiszen, ha ezelőtt is vendégeket beszéltettek volna gyűléseiken, ezt ezelőtt se nyerték volna; de mert ők maguk Dantont, meg Robespierret akartak játszani, hát elvették megérdemelt jutalmukat, hogy — komolyan senki se állt szóba velük. A legutóbbi s mostani népgyűlésükről már komolyan is lehet szólnunk. Ezelőtt nem láttunk mást gyűléseiken, mint a népboldogítókat játszó szónokokat s maga a hallgatóság is mulatságnak vette, hogy mint erőlődik, átkozódik előtte az az egypár ember, aki a szónoki emelvényül szolgáló fapadon felváltotta egymást. Senki se vette őket ugyan komolyan „izgatók“-nak, de ők maguk mégis izgató akartak. Mikor aztán belátták, hogy ezzel mire se mennek s a munkásnép nem véresszáj beszédekkel, de más, valami komo-

lyabb dolgot kíván, akkor a központhoz folyamodtak s lehozták P o ó r Árpádot, majd a tegnapi gyűlés szónokát.

Hát B o k á n y i Dezső két óra hosszáig beszélt egyfolytában s igaz, hogy beszédének háromnegyed része ismétlés volt, de bizony szó sem volt abban véresszáj nyilatkozatokról, demagógok csinált nagyképeküddéséről és egyéb világrengető, világrendfel forgató dolgokról. Szólt — szörnyu hossza dalmasan — a magyar közgazdasági és politikai viszonyokról s a milyen tárgyilagos maradt, ép oly hatást tett hallgatóira. Ez a hatás persze érthető, mert lefestvén a mostani állapotokat, azt mutatta ki, hogy mi minden másképp volna, ha a szocializmusé volna a hatalom... Persze, ha a „volna“ ott nem volna. Kimutatta, hogy ő és társai nem „izgatók“; bizonyítani akarta, hogy a „nemzetköziség“ nem ellenkezik a „háza“ fogalmával a egyszerűen azt a hatást tette ránk, hogy a szocialisták sokat tanulnak; még pedig az általuk burzsoáziának titulált mai társadalomtól és a mai sajtótól. Beszéde végén ismertette a szocializmus követelményeit s szeretttük volna, ha valami klerikális lap tudósítója gyönyörködött volna abban, amit a papi uralomról és a vallásról mondott eközben. Beszédekének a vallásra vonatkozó részét bizony nem éljenezte senki és okosabban teszik, ha a vallást nem „magánügynek“ deklarálják, de meghagyják annak, a mi: az egész emberiség ügyének, mert az épen nem illik az ő nagy „emberszeretetük“-höz, ha a vallástól akarják megfosztani a népet. Egyebekben pedig kitűnt a szónok beszédéből, hogy a szocialisták nem törekednek másra, mint munkásoképző egyletek alakítására s a többi? A többi aztán még a jövő zenéje, a mely zenének, hogy megszületik-e valaha az ő komponistája, az meg még a jövő kérdése.

Bokányi beszéde után S z a b ó József elnök előterjesztette, hogy mivel németajku elvtársakat is lát jelen, hát majd G r o s s m a n n N. németül szól a napirendhez. Grossmann azonban, egy tejképtű, bánatos arcú, „szegény munkás“-nak épen nem látszó, jól öltözött fiatal ur ennek dacára magyarul kezdett beszélni, s csak az elnök figyelmeztetésére fordította át a németre. Ekkor azonban belekongatták a déli harangszót s mert nemcsak szocialista prédikációkkal él ez ember, hát a hallgatóság is megindult kifelé. Az elnök figyelmeztetésére aztán mégis csak meghallgatták valamennyien a német deklamációt is; az elnök a gyűlést bezáró szavaiban meg is rőtta őket, hogy addig soha se lesz erős a párt, míg nem tudják egymást türelmesen meghallgatni, akár ha volapükül is beszél a szónok. Még adakozásra hívta fel az elnök a jelenvoltakat; mert Krisztus koporsóját se őrték ingyen s ők se rendezhetnek népgyűléseket a saját zsebükre s ezután a gyűlés épen egynegyed egy órakor szétoszlott.

— **(Fizetett hitoktató.)** Egy miniszteri rendelet kívánatosnak tartja, hogy az iparos tanonciskola tanulói is részesítsenek hetenként legalább egyszer saját lelkeszeik által vallásitanításban, a mi nagyon is rendjén van; mert az iparos tanoncoknak feltétlenül szükségök van hiterköcsi oktatásra hogy féktelen hajlamaikat megzabolázhassák. Mint értesülünk, Siklóson a hitoktatók megszüntették a tanítást, mivel ezért külön díjazást nem kaptak és minddaddig szünetelni fog a tanítás, míg nem gondoskodnak a hitoktatók fáradságának némi megjutalmazásáról. Mint bennünket értesítenek, Báltaszéken már megoldották a hitoktatás kérdését úgy, hogy a képviselőtestület 80 frtot szavazott meg az iparos tanonciskola hitoktatójának.

— **(Eltűnt kabát.)** J o h a n n dr. orvos Király-utcai lakásáról szombaton délután, míg inasa a szobákat tisztogatta, az előszobából egy télikabát eltűnt. Ajtó, ablak nyitva volt, de hogy mindennek dacára a kabát nem magától tűnt el, hanem úgy lopta el valami enyveskező jómadár, azt a rendőrség már eddig is sejtí s most csak az után folyik a nyomozás, hogy ki volt hát a kabátlovaj?

— **(Tornaünnepély.)** A pécsi Torna Egyesület október 4-én (vasárnap) délután 3 órakor a Tornacsarnokban, saját pénztára javára tornaünnepélyt rendez, disztornászattal egybekötve. Az ünnepély programja a következő: 1. Lioni felvonulás. 2. Buzogány-gyakorlatok. Aztán szertornászat lesz két csapatban; az első csapat először a lóbakkkal való tornászást — melylyel az egyesület a fővárosi millenniumi torna-versenyen diszoklevelet nyert — adja elő; a második pedig a korlátgyakorlatot mutatja be. Később az első csapat a rugó deszkával ellátott magas korlátot tart gyakorlatokat, a második csapat pedig a magas ugrást mutatja be. Lesznek még gyakorlatok a nyújtón; súlyemelés; birkózás és pyramidek bengáli világítással. Beléptidij 20 kr., gyermekeknek 10 kr. Október 10-én pedig a Vigadó disztérmeben zártkörű táncvigalmat rendez az egyesület, K o r o d i Károly zenekarának közreműködése mellett, melyre a beléptidij 50 kr. lesz személyenkint.

— **(Svéd tudós nálunk.)** Dalström Hjalmar a stockholmi egyetem tanára a ser-tésvész és rag. száj- és körömfájás valamint a malleinezés tanulmányozása céljából ma 28-án az itteni ker. m. kir. állami állatorvos-hoz érkezett.

— **(Házasság szidó és keresztény között.)** A zombai polgári anyakönyvvezető előtt a napokban kötött házasságot Markus I. izraelita vallásu budapesti vállalkozó és szállító, Fuchs Emma róm. kath. vallásu jegyesével, Fuchs juhéi gazdatiszt leányával. A menyasszony részéről Dóry Dénes főrendiházi tag volt a tanu.

— **(Képviselőjelölés.)** Szigetvári levelezőnk írja: A f. hó 17-én tartott szűkebb körű bizalmi értekezlet határozata folytán a függetlenségi és 48-as szervezködő nagy pártgyűlés tegnap, azaz f. hó 27-én délután 3 órára gyűlt egybe, melyen dacára a zord időnek minden község igen szép számban volt képviselve. Barta pártelnök ünnepélyesen megnyitá a gyűlést és tudomására adja a jelenlevőknek, hogy kinjártak küldöttségileg Fornszek Sándornál, ki megköszönve az eddigi bizalmat, megroncsolt egészségére hivatkozva a képviselőjelöltséget többé el nem fogadhatja, a mit az értekezlet sajnálattal vesz tudomásul. Barta ezek után néhány szóban festi a jelenlegi politikai viszonyokat, rá mutat a szőnyegen lévő, egész nemzetre fontos gazdasági kérdésekre, ki-mondja, hogy olyan képviselőjelöltről kell tehát gondoskodni, ki bennünket nemcsak névleg, hanem igenis tetteleg képviseljen és erre legalkalmasabbnak Kossuth Ferencet tartja, kit a jelenlevők óriási közlekedéssel egyhangulag elfogadtak. Olay Lajos orsz. képv. mondott ezek után a párt nevében hálás köszönetet a lelkes polgároknak azon lan-

kadatlan kitartásukért, melyet a szigetvári választók mindig tanusítottak. Határozatban ment még, hogy okt. 21 én Kossuth Ferencet díszbandérium fogadja és tiszteletére díszvéd lesz. A gyűlés nagy lelkesedéssel ért véget és már most bátran zenghetjük:

„Bánffy pártja pénzzel hódít,
A néppárt masslaggal bódít;
Jöhet ide mind a kettő,
A bukása kétszer kettő.“

— (Elosábitott kutyák.) Furcsa ügyben köröztet most a csurgói főszolgabírói hivatal egy pécsi születésű könyvkötő segédet. Arról van ugyanis szó, hogy az illető, kit Almási Gusztáv Jánosnak hívnak, egy cimborájával együtt elcsalta magával Kovács Henrik dr., csurgói körorvosnak két kutyáját, egy nagy bernáthegei kutyát és egy szép példány vadászebet. Minthogy az elcsábitott kutyák gazdájuknak kedvencek voltak s nem épen megvetendő pénzértéket képviselnek, azért keresik most Almásit, hogy kérdőre vonják, miért csábitotta el a kutyákat, és hová tette őket.

— (Énekes Katinka.) A napokban temették Hamburgban Klafszky Katalint, a világhírű, magyar születésű énekesnőt, kit Pécsen rokonok is gyászolnak. Halála alkalmából most életének egy érdekes epizódját elevenítik föl. Szt. János-falván született 1855-ben, derék cipésmesternek volt a leánya. „Énekes-Katinka“-nak hitták az egész falu az eleven kis leányt, aki szép énekével meghódította mindenki szívét, úgy, hogy a

lakodalom, keresztelő, temetés az egész környéken nem eshetett meg Katinka közreműködése nélkül. Amikor hangja megcsendült valahol, megálltak az utcán az emberek, hogy hallgassák szívből lopózó énekét. Az iskolában büszkesége volt a tanítónak, bár a derék férfinak máskülönben sok galibát csinált a pajkosságával. Történt 1866-ban, hogy kolera ütött ki a faluban és sűrűn szedte az áldozatokat. A halottakat csendben, kíséret nélkül temették el, még a pap s a tanító sem mertek a temetésekre menni. Hanem azért még sem temettek senkit ének nélkül. Egy tizenegyesztendő kis leány s egy kis fiú volt állandó gyász kísérete minden temetésnek. Énekes-Katinka félelem nélkül énekelte mindent a latin egyházi énekeket, a kis fiú meg imádkozott. Hanem a mikor pap és tanító egyre csak saját zsebtükbe csusztatták a stóliákat és a két gyermek nem kapott semmit, kifogyott a türelemből a fiatal énekesnő, azzal fenyegetett, hogy nem énekel többé, ha nem adnak neki semmit. A tanító nagynehezen adott neki 10 krajcárnyi honoráriumot, a pap pedig megígérte, hogy szép ajándékot kap, mihelyt elmúlik a járvány. Amikor megszűnt a kolera, a kis Katinka egy ízben nagy merészen emlékeztette ígéretére a tisztelendő urat. De ez kenetteljes hangon így szólt:

— Ugyan, Katinka, ajándékot akarsz? Majd megjutalmaz téged a jó Isten, tőlem nem szabad elfogadnod semmit...

És úgy látszik, a jó istenre való hivat

kozás nem volt hiába való: Énekes Katinka nagy, nagy, világhírű művésznő lett, a lelkes pedig püspökké avaszták.

— (Égő leány.) Oppenheim S. somberekki nagybérlő szérűs kertjében a gőzcéplőgép kéményéből egy szikra kiszabadult és egy fiatal leánynak, Tódor Danicának a szoknyájára került, a melyik rögtön lobot vetet. Egy mellette lévő asszony ugyan oltani kezdte a leánynak lánggal égő ruháját, de félni lehetett, hogy ha a leány tovább is ott marad a gépen a gabonakévek középette, még nagyobb baj származik. Ezt megelőzendő, levitték a gépről az égő leányt, s a tüzet aztán többek segítségével eloltották.

— (Öngyilkos leány.) Ábrahám Róza, szegvárdi leányszó, a napokban öngyilkossági szándékból marólugot ivott. Még élve vitték be a kórházba, ahol azt vallotta, hogy megunta az életét, azért akart meghalni. Most élethalál közt lebeg.

— (Katholikus temetés református szertartással.) Decsi levelezőnk írja, hogy Onódi Gábor ev. ref. vallású közösségi kihordó több éven át élt vadházasságban Titz Terézia rk. vallású nővel, aki most meghalt, de nem a katolikus pap és tanítóval, hanem a ref. pap és rektorral temették el Onódi Gábor református szertartás szerint. Mint levelezőnk írja, sem a katolikus papnak, sem a tanítónak nem jelentette be a halálesetet s így esett meg Decsen katolikus temetés református szertartással, a mi miatt a katolikusok közt nagy az izgatottság.

gitsam, mikor azt a buta ebet ütötte: mennyi erő, mennyi zsarnokság nyilvánult ekkor benne! S aztán mégis milyen félnék, mily könnyen elpirul és mily egyszerű! Igazán, nem sajnálom, hogy idáig törtem magamat ez után az állat után: ime egy kedves kíváncsú kis özikére bukkantam.

Eközben megfogta a lelőtt vad egyik lábát s az erdő árkába dobta.

— Majd itt megtalálnak a szolgák! . . .

S istenemre, nem volnék szenvedélyes vadász, ha ez a kaland ennyiben maradna, ha nem űzne a vérem az új zsákmány után!

Itt gondolkozott egy darabig.

— Hm, hogy ki ő? . . . Bizonyosan a majortulajdonos felesége . . . Helyesen van, Franci, ezt kitáldad. S e felfedezéshez még csak annyit tudsz, hogy az a boldog halandó, ki ezt az aranyos babát magáénak vallja, már tul van az ötvenen s különben megtermett, életerős és marcona, zord uriember. Eh dehogy uriember, hisz csak valami úzér, kupec; ha jól tudom, hizott sertésekben utazik . . . Csak? Hát nem elég ez? Hanem a fantazialás is elég, Franci, mert fennhangon a bolondok, vagy a regényhősök beszélnek. Tette fel, ha kell; hiszen legistenibb élvezet a tilos vadászat!

S ezzel a vállára dobta a fegyverét s belevágott az erdőbe. Lábai alatt ropogott a haraszt, feje felett egy egy odujából előbujt bagoly madár suhant végig a levegőben s arcába nem egyszer beleütődött egy egy tuskés leveles ág.

S ott haladt köztük, lassan, gondatlanul füttyörészve egy legujabb operett-áriát.

Vadász zubbonya alatt kidagadt hatalmas melle, s egész alakja izmosságot, életerőt árult el. Merészvonásu arca nem volt szépnek mondható, sőt fekete szemének szúrós fénye visszataszítóvá tette. Hanem egész megjelenése férfias és határozottan hódító volt.

Liána lekapta róla a szeméit. És sietve husta össze keble felett a könnyű csipkekendőt, mely felhevülésében lecsusszott arról s piruló arccal csak annyit szót.

— Nem tudom uram, de . . .

— A kutya nem oka semminek. Sőt majdnem megmentette előlem. És mondhatom, erősen felingerelt hivatalan beavatkozásával. Ezt a remek, kis őzet csak úgy véletlenül vertem fel. De az igazat megvallva, nagyon meg vagyok elégedve a véletlennel, mert ily váratlan, kedves ismeretséget is hozott előm. Remélem, nagyságos . . .

— Asszony vagyok.

— Asszonyom, hogy engem. mert vadászati szenvedélyemnek áldoztam, nem tart vérengzőnek, mint ezt az engedelmes állatot itt a lábai előtt.

Liána mosolygot.

— Reménye megcsalhatja, uram. Nem bírom látni a vért, magam még egy csibének se venném a véréit. És összerázkódott.

Maga se tudta határozottan, hogy miért. Aszért-e, mert most vért látott maga előtt, vagy mert az a férfi oly mohó vágygyal leste minden szavát, oly erősen nézett kipirult arcára és úgy megállt ott előtte egy helyben, mint egy óriás, ki gyönyörrel szemlél valakit, kiről tudja, hogy hatalmába keritheti egy mozdulattal, ha akarja.

— **(Bátor életmentő.)** A napokban a mohácsi asztalon egy szentelő fia saját vigyátlanságából a Dunába esett. A fia uszni nem tudván, valószínűleg a hullámokban lelte volna halálát, ha őt a közelben horgonyzó hajó kormányosa a hullámsírból ki nem menti. Az akkor éppen Mohácson időző s a mohácsi vasúti állomási főnök társaságában a Duna partján sétáló Zeolnay György pécsi kir. főügyész helyettes esemtanuja volt az eseménynek és megjutalmazta a bátor életmentőt.

— **(Szerencsétlen esés.)** Stetsl János, 72 éves lanceski lakos felmászott egy diófára, hogy diót verjen róla. De a szerencsétlen öreg ember dióverés közben elvesztette az egyensúlyt, leesett a fáról és betörte koponyáját. Másnap aztán meghalt az esés következtében szenvedett súlyos sérülések folytán.

— **(Tolvajok a boltban.)** Vasárnap este az Alajos-utca 1-ik szám alatti ház nyitott kapuján eddig még ismeretlen tettesek bementek az udvarra, onnan belopózkodtak a konyhába és végtére a konyhából nyíló kereskedésbe. Itt megrakódtak cigarettával és drága jó szivarokkal s aztán odább álltak. Persze a rendőrség feladata most is a tolvajokat kinyomozni, pedig az alkalmat ugyszólván maguk a házbeli nyújtották a tolvajoknak, mert a rendőri jelentések szerint az illető ház kapuja soha sincs még a késő éjjeli órákban sem becsukva. Így aztán nem csoda, ha a jómadarak bemen-

nek az ilyen tárva-nyitva álló kapun és ast lopnak, a mi legkönyebben a kezük ügyébe esik.

— **(Kutba falt gyermek.)** Ismét halálos szerencsétlenséget jelentenek, a melynek vigyátlanság folytán lett áldozata egy kis gyermek. Ugyanis a napokban a tolna-megyei Osorán több gyermek a temető melletti kútnál játszott s közülök egy hat éves fiú, Némot János oszrai lakos gyermeke, a kutba beleesett. Mire kihúzták, már meg volt halva.

— **(Rálóttek a vonatra.)** Mult pénteken kicsibe mult, hogy az esti teher-vonat vezetőjét, fűtőjét és fékezőjét a tolna-megyei Kölesd és Tengelic között le nem lóttek. A mint a teher-vonat Kölesd állomás-ról Tengelic felé haladt, valaki két lövést tett a vonatra. Egyik a mozdony után következő szerkocsiba furódott, a másik pedig a fékező fűle mellett fűtött el. Szegzárdra érve, bejelentették az esetet a csendőrségnek, a honnan ki is mentek a merénylő ki nyomozására. A csendőröknek csakhamar sikerült is egy csózt elfogni, a ki bevallotta, hogy ő lőtt ugyan a vonatra, de csak véletlenül. A lövöldöző csózt feljelentették, fegyverét pedig elkobozták.

— **(Tolvaj cseléd.)** Nagy Klára, cseléd leány nagy lopást követett el Steiner Lipót szegzárdi kereskedésében, hová éjjelenként az ablakon a vasrácon keresztül bejárogatott és onnét nagymennyiségű árut lopott el. A lopásra úgy jöttek rá, hogy a

gonosz cseléd több tárgyat a kutba dobott, mitől a vis élvezhetetlenné vált. Es szükségessé tette a kut kitisztogatását, midőn is abban több tárgyat találtak. A csendőrség vallatóra fogta és a megtartott nyomozás folytán kitént, hogy a lopott tárgyak legnagyobb részét anyja lakására hordta, hol azokat meg is találták.

A színházi idény megnyitása alkalmából Párizsból érkeztek a legújabb islésnek megfelelő kiváló finom uri és női színházi látcsövek, valamint egyéb optikai tárgyak, u. m. hő és légszűrők, aneroidok, szemüvegek és orrcsipesek stb., mely cikkek igen olcsó gyári árak mellett **Schönvald Imre** ókszergyárosnál, Pécsen, Király-utczában kaphatók. — Minden e szakmába vágó javítások igen mérsékelt áron leggyorsabban eszközöltetnek.

Művészet, irodalom.

○ A „Magyarország“ ma kétségteletlenül legolvasottabb politikai napilap. Pályája a folytonos emelkedés útja volt s ma már nemcsak mint hírlap foglalja el a legelőkelőbb helyek egyikét, hanem igazi politikai tényezővé is lett, amely nemcsak leírja, hanem irányozza is az események folyását. Az akciók, melyeket megindított, rendre országos akciókká lettek s minden fölmerülő kér-

S a most következő szótalanság, úgy látszott, csakugyan gyönyörködte a férfit.

A megvert állat, Diána, az okos Diána felhasználta ezt, nekibátorodva felállt s hízegőleg odasimult asszonya ruhájához.

Es a mint odasimult lábaihoz, egészen derékig érve neki, a nő könnyű ruhája meghajlott s áttetszetek rajta karcsu, kis testének csábos körvonalai.

S a férfi szeme gyönyörködve, szomjasan nyelte a látványt egy pillanatig, a mikor aztán Liána rákiáltott a hízegő állatra:

— Menj; haragszom rád. Értünk csak haza, még ki fogsz e csinyedert kapni.

A fejével könnyedén intett a férfinak, s indulni készült.

Az udvariasan melléje lépett.

— Ha megengedi asszonyom . . .

Liána ijedten tekinett rá.

— Nem, nem . . . Ne fárasztja magát uram. Csak itt lakom a patak tulsó partján, a majorban. Magam is . . .

A férfi udvariasan hajolt meg.

— Legyen akaratja szerint, asszonyom. De mert annyi fájdalmat okoztam kegyednek egész akaratlanul, engedje meg, hogy ez őz bőrének kikészítve hódolattal kegyednek ajándékozhassam. Igen fog illeni kis lábai alá szalmolytakarónak. Óh ne féljen, folytatta tovább, látván, hogy Liána egy tiltakozó mozdulatot tett, nem fáj már ennek semmi. És fogadja el tőlem; örökre boldoggá teendő a méltóságos Sárvány gróf ur titkárát, Nemes Ferencet, csekély személyemet.

S udvariasan hajolt meg újra.

Liána egy rövid percig gondolkodott.

— Jól van hát, uram, szólt végre mosolyogva. Elfogadom. Most pedig isten önnel.

S megindult. Azt már menetközben mondta:

— A majorban lakom. Oda küldje Lazarovits Demeternének.

Es továsietett a tisztás nyílt ösvényén, többé vissza sem tekintve.

Diána, a megvert eb, vigan lépdegélt megette. Még egyszer-kétszer visszazagolt a lelőtt őz felé, a levegőben szimatolva a megaludt vér izgató szagát s aztán hangos, rövid, szakgatott csaholás közt beszaladta a rétet s hízegőleg járta körül urnóját s eltűnt vele az ut kanyarulatánál.

A férfi pedig nézett a nő után, a meddig csak látta. Nézte, mint halad messzebb-messzebb tőle a kicsiny, karcsu, csaknem sovány asszony; nézte, a mint az esti szellő meglebbentette fehér nyakán a csipkekendőt s a könnyű ruhát idomaihoz simította úgy, hogy finom testének körvonalait egész hiven elárulta a hivatlan szemeknek. S nézte talán még akkor is, mikor már eltűnt szeme elől. Sőt maga előtt is látta a maga teljes kívánatos valódiságában, mert így beszélt magában.

— Istenemre, kedves, kívánatos egy asszonyka! Milyen csöppség, hogy a tenyeremen hordozhatnám; milyen karcsúság, hogy egy szenvedélyes fohász eldönthetné; milyen finomság, hogy az ember erős kezekkel nem is merne hozzányulni és mégis mennyi élet, mennyi vér! Szinte kedvet kaptam rá, hogy tovább hara-

désben úgy a professzionátus politikusok, mint a nagy közönség dolga megkérdesni: „mit mond hozzá a „Magyarország”? Bátor és szókimondó, írónak kezét nem teszi bénává valamely érdekhálózati, a minék igazságáról meg van győződve, mindig ki meri mondani: ebben van az ereje és a specialitása Hírszolgálatát kitűnő és felhasználja a modern technika minden eszközét. Tárcarovatát a legkiválóbb írók töltik be, akik a magyar életéről írnak magyarul, magyar szellemben. A „Magyarország” ezennel is az lesz, ami volt, oly ujság, amely napról napra fokozottabb mértékben elégti ki az olvasóközönség igényeit. Kesésége erre a szerkesztőség, melynek élén Holló Lajos főszerkesztő, Inczedy László h. szerkesztő és Bartha Miklós főmunkatárs állanak. Hogy pedig az ujság pontosan, minden más napilapot jóval megelőzve jusson az olvasóközönség kezeihez, arra garancia a kitűnően szervezett kiadóhivatal. Előfizetési ára egész évre 14 frt, negyedévre 3 frt 50 kr. s az előfizetési összeg a legalkalmasabb módon postautalványon a kiadóhivatalba, Budapest, VIII. ker., Sándor-u. 2. címzendő.

○ A magy. kir. operaház másora szeptember 28 tól október 4-ig. Hétfő. Parasztbecsület. Víóra. Kacér, Semsei, Gábos, Müller, Arányi, Várady, Carbone. — Kedd. A windsori vig nők. Ábrányiné, Hilgermann, Gábos, Arányi, Dalnoki, Hegedüs, Szendrői, Várady. — Szerda. Lammermoori Lucia. Bianchi, Dalnoki, Ney D., Piccaluga, Takáts. — Csütörtök. Aida. Vasquez, Hilgermann, Piccaluga, Ney D., Várady. — Péntek. Nincs előadás. — Szombat. Rococo. Nap és föld. Babatündér. Müller, Schimdeck, Balogh, Carbone, Pini. — Vasárnap. Tücsök (előszőr.) Pevny, Ábrányiné, Kacér, Arányi, Beek, Hegedüs. Ezen előadások bármelyikére előre jegyet rendelni Rózsa Gyula a M. K. Operaház pénztárnokánál, a hely árának levélben, utalványnyal, vagy sürgönyileg való beküldése mellett a következő rendes elővételi helyáron: Páholy. Földszint és I. emelet 13 frt. II. emel. 2—5. sz. 9 frt. II. emel. 11. sz. 11 frt. Támlásszék. I—III. sorban. 4 frt 30 kr. IV—X. sorb. 3 frt 30 kr. X—XVI. sorb. 2 frt 30 kr. XVII—XIX. sorb. 1 frt 80 kr. II. emel. kőrszék. Az I. sorb. 2 frt 20 kr. A II. sorb. 1 frt 80 kr. A III. sorb. 1 frt 30 kr. III. emel. erkély- és zártszék. Erkélysz. I. sorb. 1 frt 70 kr. II—V. 1 frt 20 kr. VI—IX. 1 frt. Zártsz. I. sorb. 90 kr. II. sorb. 70 kr. III—IV. 50 kr. A jegyek átvehetők a hajós-utcai nappali pénztárnál az előadás napján 10 órától 1-ig és 3-tól 6-ig, az előző napon pedig 10 órától 1-ig. Darbaváltoztatás esetén a jegy érvényessége megmarad, de kívánatra a pénztár a beküldött összeget visszafizeti.

○ Uj idők. Szerkeszti Herceg Ferenc. 40. szám. Valóságos ünnepi szám. Három nagy negyedrétű iv, rendkívül gazdag, érdekes és változatos tartalommal. Kiemeljük belőle a következőket: A Vaskapu. Irta Pósa Lajos. — Naca és Yvette. Irta Herceg Ferenc. — A negyvenéves férfi. Irta Tábori Róbert. — A Vaskapu. Irta Kemechei Jenő. — Don Juan bucsuja. Irta Bródy Sándor. — Szent Péter és a Charon csónakja. Irta Szomaházi István. — Rovatok: Képeink. Művészet. Mindenféle. Gazdasági élet. Képek: Osz. — Lakodalmas menet. — A Vaskapu. (4 képpel.) — Nem kacsintok már biz én . . . Kéri Gyulától. — A zentai hős.

— A szegedi kulturpalota. — A soproni Szóchenyi szobor. — Fejedelmi serlegek, stb. Az Uj idők előfizetési ára negyedévre 2 frt. Mutatványsszámokat ingyen küld az Uj Idők kiadóhivatala Budapesten, Andrásy-ut 10. sz.

Bűnügyi tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi szeptember hó 30-án.

3871. Kallisch Manó ellen rágalmazás miatt.
5897. Rudolf Mátyás ellen nyilvános becsület-sértés miatt.

6181. Kovács János ellen szándékos emberölés miatt.

Szóbeli tárgyalások a pécsi kir. törvényszéknél.

1896. évi október hó 1-én.

1. Tóth József — Tóth Ferenc délelőtt 8 és fél óra.
2. Ackermann József — Közalapítványi ügy igazgatóság délelőtt 9 óra.
3. Kann Armin és fia cég — Pruckner Márton délelőtt 9 és fél óra.
4. özv. Bernits Györgyné és társa — Nürnberg Ferenc délelőtt 10 óra.
5. Benyovszky Lajos — Egedi Sándor délelőtt 10 és fél óra.

TÁVIRATOK.

— A vaskapu megnyitása.

(A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Ó felsége tegnap Orsován reggel 7 órakor misét hallgatott, melynek végeztével a pályaudvarba hajtatott. 8 óra 20 perckor érkezett Sándor szerb király a felállított tűzérési üteg diszlovései közt. A katonazenekar a szerb himnuszt játszotta s a jelenvolt közönség éljenzett. Királyunk Sándornak kezét nyujtva üdvözölte őt s azután a felségek megszemlélték a diszszázadot. A váróterembe visszatérve királyunk feltette a román fehér sasrend keresztjét. A román király megérkezése előtt a perronon a várakozók első sorában álló urak közül néhányan szivarra gyujtottak, mit királyunk meglátva, Bánffyhoz lépett, hogy figyelmeztesse az urakat viselkedésük illetlen voltára. „Királyokat nem szokás szivarozva várni — ugymond ő felsége — nagyon bosszantó, hogy mindig nekem kell az urakat nevelni.” Öt perc múlva érkezett meg Károly román király ágyudörgés, a román himnus hangjai és éljenzés közt. Királyunk kétszer megölelte Károlyt, ki a szerb királylyal is kezét fogott.

Fél tizkor történt az indulás a megnyitási ünnepségre. Elöl a „Vaskapu” nevű hajó teljesítette a kalauz szerepét, utána az „I. Ferencz József” nevű hófehér gőzös ment az uralkodókkal földézetén s ezt követték a többi hajók. A csatorna bejáratánál Dessewfy csanádi püspök könyörgést mondott, isten áldását kérve a nagy műre, mire a királyhajó a csatorna előtt kifeszített virággirlandból font kötelet átszakította s behatolt a pompás uj csator-

nába. Ekkor Dániel miniszter lépett elő a pezsgővel töltött serlegekkel s átnyujtotta azokat az uralkodóknak. Királyunk ez ünnepélyes pillanatban üdvözölte jelenvolt királyi vendégeit: „Ausztia-Magyarország — ugymond — elvégezte a berlini areopag által rárótt feladatot, s a mikor ez új utat büszkén megnyitja, népeik boldogságára, jólétére üríti poharát.” Az uralkodók erre serlegeiket összekocantották. Dániel miniszter kértére a serlegeket az uralkodók emlékül megtartották.

Következett erre a csatorna bejárása; a szerb part szegényesen volt díszítve, de a román-parton végig 14 zászlóalj katonaság volt felállítva, kik folytonos hurrah-val üdvözölték a hajókat. A megnyitásról visszatérve az uralkodók Herkulesfürdőbe utaztak, hol udvari ebéd volt.

— Tíz a keleten. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Konstantinápolyban — hir szerint — az angol nagykövetség palotáját felgyujtották, mi a tőzsedén nagy panikot idézett elő.

— Tudja, mi a becsület. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Kammermayer polgármester elfogadta a budapest belvárosi kerületben a jelöltséget Podmanicky ellenében. Ez okból a polgármesterségről még a választások előtt le fog mondani.

— A kecskeméti beszámoló. (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Tegnap tartotta Kecskeméten beszámolóját Bartók Lajos, kit több függetlenségi képviselő, köztük Ugron Gábor is lekísért kerületébe. A néppártiak közbekiáltásokkal iparkodtak megszavarni a beszámolót, de nem érthettek célt. Bartók után Ugron Gábor tartott nagyszabásu beszédet, a melyben hevesen támadta meg Apponyit, akinek meg kell semmisülnie, hogy a függetlenségi párt érvényesülhessen. Tisza miatt — ugymond — nem tud meghalni a mult, Apponyi miatt nem tud megszületni a jövő. A nemzeti pártnak vagy távoznia kell, vagy fuzionálni.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTÁV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
kiadó.

NYILT-TÉR+)

Legfinomabb

kárpáti juhturót

kis bödönökben 45—50 krig ajál:

NICK A. K. Pécs,

a bazár udvarban és király-utca 3. sz.

H i r d e t é s e k.

Ügynök

ki a női divat, vászonáru és fehérnemű szakmában jártas Pécs és vidékén magán (privát) vevőknél jól bevezetve, kedvező feltétel mellett bpesti cségnél alkalmazást nyer. Ajánlatok eddigi működés megadásával J. F. 50 Bpest főposta restante.

TAIZS JÓZSEF

Pécsett,

Mária-utca 1. szám a királyi tábla átellenében.

Könyvnyomda, könyvkötészet, nyomtatványraktár, papirkereskedés.

Ajánlja a kor igényeinek megfelelő berendezésü

könyvnyomdáját

nagyobb művek, folyóiratok, körlevelek, számlák, falragaszok, meghívók, tánczrendek, hivatalos és gazdasági táblázatok, részvények, alapszabályok, névjegyek, stb. stb. elkészítésére.

könyvkötészete

fel van szerelve papirmetsző, sodronyfüző, perforirozó, számozó, aranyozó stb. géppel, melyek segítségével a legegyszerűbbtől a legdiszesebb munkáig minden elkészíthető.

Nyomtatvány raktárából

körjegyzői, papi és ügyvédi nyomtatványok jó papiron olcsó árért kaphatók.

Papirkereskedésében

Kuhn-féle **író-tollak** nagy választékban.

Különféle levélpapírok. (Röntgen-féle sugaraknak ellenálló, kerékpár-jelvényes stb.)

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.